RADA (OR. en)

Interinstitucionální spis: 2000/0238 (CNS) **LIMITE**

POZNÁMKA K BODU „I/A“

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předchozí dokument:	13723/04 ASILE 62, 8771/04 ASILE 33
Č. návrhu Komise:	10279/02 ASILE 33 + REV 1 (de, en, fr) - KOM(2002) 326 v konečném znění/2
Předmět:	Pozměněný návrh směrnice Rady o minimálních normách pro postupy členských států při přiznávání a odnímání právního postavení uprchlíka

I

1. Na svém zasedání dne 29. dubna 2004 se Rada dohodla na všeobecném přístupu k výše uvedenému návrhu s výhradou parlamentní kontroly uplatněnou německou, nizozemskou, švédskou a britskou delegací. Od té doby delegace Německa, Švédska a Spojeného království zrušily své výhrady. Rada rovněž vydala pokyn svým orgánům dále pracovat, aby se dospělo k řešení, pokud jde o bezpečné země původu.

   Aby byl dodržen mandát Rady, sešel se několikrát strategický výbor pro přistěhovalectví, hranice a azyl, pracovní skupina pro azyl a členové Rady ve složení SVV.

Dosažené řešení spočívá v odkladu přijetí společného minimálního seznamu bezpečných zemí p
úvodu až po přijetí směrnice. Rada by poté sestavila společný minimální seznam na základě
rozhodnutí o návrhu Komise kvalifikovanou většinou a po konzultaci s Evropským
parlamentem. Za tímto účelem se upravil bod odůvodnění 19, vypustil se původní bod odůvodn
ění 21 a rovněž se upravil článek 30.

2. Výbor stálých zástupců se vyzývá, aby navrhl Radě podle části „A“ programu nadcházejícího zasedání
   - potvrdit obecný přístup stanovený v části II této poznámky,
   - potvrdit své přání znovu s Evropským parlamentem projednat obecný přístup,
   - vzít na vědomí poznámku předsednictví uvedenou v dokumentu 14383/04 ASILE 65.

II

NÁVRH

Pozměněný návrh

SMĚRNICE RADY

o minimálních normách pro postupy členských států při přiznávání a odnímání právního postavení uprchlíka

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na první odstavec, bod 1 písm. d) článku 63 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise[1],

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu[2],

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru[3],

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Společná azylová politika, včetně společného evropského azylového systému**,** je základním prvkem cíle Evropské unie spočívajícího v postupném vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva otevřeného těm, kdo pod tlakem okolností oprávněně hledají ochranu ve Společenství.

---

[1] Úř. věst. C 62, 27.2.2001, s. 231 - Úř. věst. C 291, 26.11.2002, s. 143.
[2] Úř. věst. C 77, 28.3.2002, s. 94.
[3] Úř. věst. C 193, 10.7.2001, s. 77.

(2) Na svém zvláštním zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 se Evropská rada dohodla pracovat na vytvoření společného evropského azylového systému založeného na úplném a celistvém uplatňování Ženevské úmluvy ze dne 28. července 1951 o právním postavení uprchlíků, doplněné Newyorským protokolem ze dne 31. ledna 1967 (dále jen „Ženevská úmluva“), a potvrdila tak zásadu neodepření vstupu a zajištění, že nikdo nebude poslán zpět tam, kde mu hrozí pronásledování.

(3) V závěrech z Tampere se stanoví, že společný evropský azylový systém by měl v krátkodobém výhledu zahrnovat společné normy pro spravedlivé a efektivní azylové řízení v členských státech a v dlouhodobém horizontu obsahovat pravidla Společenství vedoucí ke společnému azylovému řízení v Evropském společenství.

(4) Současné minimální normy pro postupy členských států při udělování a odnímání právního postavení uprchlíka jsou tak prvním opatřením pro azylová řízení.

(5) Hlavním cílem této směrnice je zavést v Evropském společenství minimální rámec pro postupy udělování a odnímání právního postavení uprchlíka.

(6) Sbližování pravidel pro postupy při udělování a odnímání právního postavení uprchlíka by mělo pomoci omezit druhotný pohyb žadatelů o azyl mezi členskými státy v případech, kdy by tento pohyb byl způsoben rozdíly v právních systémech.

(7) Samotná podstata minimálních norem spočívá v tom, že členské státy by měly mít pravomoc zavést nebo si ponechat příznivější předpisy pro státní příslušníky třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, jež požádají o mezinárodní ochranu ze strany členského státu, pokud je taková žádost pokládána za podloženou z důvodu, že dotyčná osoba je uprchlíkem ve smyslu čl. 1 písm. A Ženevské úmluvy.

(8) Tato směrnice respektuje základní práva a zachovává zásady uznané zejména v Listině základních práv Evropské unie.

(9) Pokud jde o zacházení s osobami, které spadají do působnosti této směrnice, jsou členské státy vázány povinnostmi podle mezinárodních právních dohod, jejichž jsou účastnickou stranou a které zakazují diskriminaci.

(10) Je důležité, aby rozhodnutí o všech žádostech o azyl byla přijímána na základě faktů a v první řadě orgány, jejichž pracovníci mají patřičné znalosti nebo potřebné školení v oblasti azylových a uprchlických záležitostí.

(11) Je v zájmu jak členských států, tak žadatelů o azyl, aby bylo o žádosti o azyl rozhodnuto co mo žná nejdříve. Organizace vyřizování žádostí o azyl je ponechána na uvážení členských států tak, aby podle svých vnitrostátních potřeb mohly upřednostnit nebo urychlit vyřízení jakékoli žádosti s přihlédnutím k normám uvedeným v této směrnici.

(12) Pojem veřejného pořádku může zahrnovat odsouzení za spáchání závažného trestného činu.

(13) V zájmu správného uznání osob, jež potřebují ochranu jako uprchlíci ve smyslu článku 1 Ženevské úmluvy, by měl každý žadatel až na určité výjimky mít náležitý přístup k řízení, mo žnost spolupracovat a řádně komunikovat s příslušnými orgány tak, aby mohl předkládat důle žité skutečnosti o svém případě, a mít dostatečné procedurální záruky pro sledování svého p řípadu v průběhu všech etap řízení. Kromě toho by v rámci postupu posuzování žádosti o azyl mělo být žadateli běžně poskytnuto alespoň právo pobytu až do vynesení rozhodnutí rozhodovacím orgánem, přístup ke službám tlumočníka pro předložení žadatelova případu při pohovoru s úřady, možnost komunikovat se zástupcem Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) nebo s jinou organizací pracující v jeho zastoupení, právo na příslušné vyrozumění o rozhodnutí a o tom, jaké věcné a právní důvody vedly k danému rozhodnutí, mo žnost konzultovat právního nebo jiného poradce a právo být informován o svém právním postavení v rozhodujících momentech během řízení v jazyce, o němž lze oprávněně p ředpokládat, že mu žadatel rozumí.

(14) Dále by měly být stanoveny určité procedurální záruky pro nezletilé osoby bez doprovodu vzhledem k jejich zranitelnosti. V této souvislosti by měly členské státy přihlížet především k zájmům dítěte.

(15) Pokud žadatel podá další žádost bez předložení nových důkazů nebo důvodů, bylo by nepřimě řené stanovit členským státům povinnost provést nové posouzení v plném rozsahu. V těchto p řípadech by členské státy měly mít možnost volby mezi postupy, které zahrnují výjimky ze záruk běžně poskytovaných žadatelům.

(16) Mnoho žádostí o azyl je podáváno na hranicích nebo v tranzitním prostoru členského státu ješt ě před rozhodnutím o vstupu žadatele. Členské státy by měly mít možnost zachovat stávající postupy přizpůsobené konkrétní situaci žadatelů na hranicích. Pro tyto okolnosti by se měla stanovit společná pravidla o možných výjimkách ze záruk běžně poskytovaných žadatelům. Řízení na hranicích by se mělo hlavně vztahovat na ty žadatele, kteří nesplňují podmínky vstupu na území členských států.

(17) Rozhodujícím faktorem pro opodstatněnost žádosti o azyl je bezpečí žadatele v zemi jeho p ůvodu. Pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy mo žnost ji označit za bezpečnou a předpokládat, že je pro konkrétního žadatele bezpečná, pokud žadatel nepředloží závažné údaje svědčící o opaku.

(18) Vzhledem k dosažené úrovni harmonizace při uznávání státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti za uprchlíky je třeba stanovit společná kritéria pro označování třetích zemí za bezpečné země původu.

(19) Pokud je Rada přesvědčena, že tato kritéria jsou pro určitou zemi původu splněna, a v d ůsledku toho tuto zemi zahrnula do společného minimálního seznamu bezpečných zemí p ůvodu, který má být na základě této směrnice přijat, měly by mít členské státy povinnost posuzovat žádosti osob se státní příslušností dané země nebo osob bez státní příslušnosti, jež p ředtím v této zemi obvykle pobývaly, na základě vyvratitelné domněnky o bezpečnosti dané země. S ohledem na politický význam označení zemí původu za bezpečné, zejména vzhledem k důsledkům hodnocení situace v oblasti lidských práv v zemi původu a jeho vlivu na politiky Evropské unie v oblasti zahraničních vztahů, by měla Rada přijímat budoucí rozhodnutí o zm ěnách v seznamu po konzultaci s Evropským parlamentem.

(20) Z postavení Bulharska a Rumunska jako kandidátských zemí na vstup do Evropské unie a z pokroku, jehož tyto země v přípravě na členství dosáhly, vyplývá, že pro účely této sm ěrnice by měly být až ke dni svého vstupu do Evropské unie pokládány za bezpečné země p ůvodu.

(21) Označení třetí země jako bezpečné země původu pro účely této směrnice nemůže být absolutní zárukou bezpečnosti státních příslušníků dané země. Hodnocení, z něhož toto označení vychází, může ze své podstaty vzít v úvahu pouze všeobecnou občanskou, právní a politickou situaci v dané zemi a to, zda jsou aktéři pronásledování, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání v praxi postižitelní, jsou-li v dotyčné zemi shledáni odpovědnými. Proto je důležité, aby v případě, kdy žadatel prokáže, že existují vážné důvody opravňující pokládat zemi v jeho konkrétní situaci za zemi, která pro něho není bezpečná, nebylo označení této země jako bezpečné považováno v jeho případě za relevantní.

(22) Členské státy by měly všechny žádosti přezkoumat po věcné stránce, tj. posoudit, zda dotyčný žadatel splňuje kritéria uprchlíka podle směrnice Rady 2004/83/ES o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu tohoto postavení[4], s výjimkou případů, kdy směrnice stanoví jinak, zejména v případech, kdy lze důvodně předpokládat, že posouzení provede nebo ochranu poskytne jiná země. Členské státy by zejména neměly mít povinnost hodnotit věcnou stránku žádosti o azyl, pokud první azylová země přiznala žadateli postavení uprchlíka nebo mu poskytla jinou dostatečnou ochranu a žadatel bude do této země vrácen.

[4] Úř. věst. L 304, 30.9.2004, s. 12.

(23) Členské státy by rovněž neměly mít povinnost hodnotit věcnou stránku žádosti o azyl, jestliže lze důvodně předpokládat, že žadatel s ohledem na vazbu k některé třetí zemi dle jejího vymezení ve vnitrostátním právu může požádat o její ochranu. Členské státy by takto měly postupovat pouze tehdy, pokud by v příslušné třetí zemi tento konkrétní žadatel byl v bezpečí. V zájmu zamezení druhotného pohybu žadatelů je třeba stanovit společné zásady členských států pro pokládání nebo označení třetích zemí za bezpečné.

(24) S ohledem na některé evropské třetí země, které mají vysokou úroveň dodržování lidských práv a ochrany uprchlíků, by členské státy dále měly mít možnost žádosti o azyl týkající se žadatelů, kteří vstoupili na jejich území z těchto evropských třetích zemí, neposuzovat nebo je neposuzovat v plném rozsahu. S ohledem na možné důsledky pro žadatele při omezeném nebo neprovedeném posouzení by se používání koncepce bezpečné třetí země mělo omezit na p řípady týkající se třetích zemích, u nichž je Rada přesvědčena o splnění vysoké úrovně bezpe čnosti dotyčné třetí země, jak je stanoveno touto směrnicí. V této věci by měla Rada přijímat rozhodnutí po konzultaci s Evropským parlamentem.

(25) Z charakteru společných norem týkajících se obou koncepcí bezpečné třetí země podle této sm ěrnice vyplývá, že účinnost těchto koncepcí v praxi závisí na tom, zda dotyčná třetí země povolí příslušnému žadateli vstup na své území.

(26) Pokud jde o odnětí právního postavení uprchlíka, členské státy zajistí, aby osoby požívající postavení uprchlíka byly řádně informovány o možnosti opětovného posouzení jejich postavení a měly možnost předložit své stanovisko dříve, než orgány přijmou odůvodněné rozhodnutí, kterým jim jejich právní postavení odejmou. Od těchto záruk je však možné upustit tam, kde d ůvody pro zánik právního postavení uprchlíka nesouvisí se změnou podmínek, z nichž toto uznání vycházelo.

(27) Skutečnost, že v případě rozhodnutí o žádosti o azyl a odnětí právního postavení uprchlíka musí existovat účinný opravný prostředek u soudu nebo tribunálu ve smyslu článku 234 Smlouvy o založení Evropského společenství, odráží jednu ze základních právních zásad Spole čenství. Účinnost opravného prostředku také vzhledem k posouzení důležitých skutečností závisí na správním a soudním systému jednotlivých členských států jako celku.

(28) Podle článku 64 Smlouvy o založení Evropského společenství nemá tato směrnice vliv na výkon povinností spočívajících na členských státech v souvislosti s udržováním práva a po řádku a se zajištěním vnitřní bezpečnosti.

(29) Tato směrnice se nezabývá postupy upravenými nařízením Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států.

(30) Provádění této směrnice by mělo být hodnoceno pravidelně nejdéle jednou za dva roky.

(31) V souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality podle článku 5 Smlouvy nelze na úrovni členských států uspokojivě dosáhnout cílů navrhované akce, zejména stanovení minimálních norem pro postup členských států při udělování a odnímání právního postavení uprchlíka. Z d úvodu rozsahu a účinků této akce jich lze tudíž lépe dosáhnout na úrovni Společenství. Tato směrnice se omezuje na minimum potřebné k dosažení těchto cílů a nepřekračuje rámec toho, co je pro tento účel nezbytné.

(32) V souladu s článkem 3 protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, oznámilo Spojené království dopisem ze dne 24. ledna 2001 své přání účastnit se přijetí a uplatňování této sm ěrnice.

(33) V souladu s článkem 3 protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, oznámilo Irsko dopisem ze dne 14. února 2001 své přání účastnit se přijetí a uplatňování této směrnice.

(34) V souladu s články 1 a 2 protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, se Dánsko neúčastní přijetí této sm ěrnice a není jí proto vázáno, ani nepodléhá jejímu uplatňování,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I
Obecná ustanovení

Článek 1
Účel

Účelem této směrnice je stanovit minimální normy pro postupy členských států při přiznávání a odnímání právního postavení uprchlíka.

Článek 2
Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

a) „Ženevskou úmluvou“ Úmluva o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 ve zn ění Newyorského protokolu ze dne 31. ledna 1967;

b) „žádostí o azyl“ žádost podaná státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti, kterou lze vykládat jako žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany členským státem podle Ženevské úmluvy. Za žádost o azyl se považuje každá žádost o mezinárodní ochranu, pokud dotyčná osoba nepožaduje výslovně jinou formu ochrany, o kterou lze žádat samostatně;

c) „žadatelem“ nebo „žadatelem o azyl“ státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, která podala žádost o azyl, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto;

d) „pravomocným rozhodnutím“ rozhodnutí, zda je státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti přiznáno právní postavení uprchlíka na základě směrnice Rady 2004/83/ES, a které, s výhradou přílohy III, již nepodléhá opravnému prostředku podle kapitoly V bez ohledu na to, zda tento opravný prostředek vede k tomu, že žadateli může být a ž do rozhodnutí o opravném prostředku dovoleno zůstat v dotyčném členském státě;

e) „rozhodujícím orgánem“ s výhradou přílohy I kvazisoudní nebo správní orgán členského státu odpovědný za posouzení žádostí o azyl a příslušný k přijímání rozhodnutí prvního stupně v t ěchto případech;

f) „uprchlíkem“ příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, která splňuje požadavky článku 1 Ženevské úmluvy, jak jsou stanoveny ve směrnici Rady 2004/83/ES;

g) „právním postavením uprchlíka“ uznání státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní p říslušnosti členským státem za uprchlíka;

h) „nezletilou osobou bez doprovodu“ osoba mladší 18 let, jež vstupuje na území členských států bez doprovodu dospělé osoby, která za ni podle práva nebo podle zvyklostí odpovídá, a to po dobu, po kterou se skutečně nenachází v péči takové osoby; tato definice zahrnuje i nezletilou osobu, jež je ponechána bez doprovodu po vstupu na území členských států;

i) „zástupcem“ osoba jednající jménem organizace zastupující nezletilou osobu bez doprovodu jako zákonný opatrovník, osoba jednající jménem vnitrostátní organizace, která odpovídá za pé či a blaho nezletilých osob, nebo jiné patřičné zastoupení k zajištění zájmů nezletilé osoby;

j) (zrušeno)

k) „odnětím právního postavení uprchlíka“ rozhodnutí příslušného orgánu vzít zpět, ukončit nebo neobnovit právní postavení uprchlíka podle směrnice Rady 2004/83/ES;

l) (zrušeno)

m) „pobytem v členském státě“ pobyt na území, ve kterém byla žádost o azyl podána nebo se posuzuje, a to včetně hranice nebo tranzitních zón členského státu,

Článek 3

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se použije na všechny žádosti o azyl podané na území členského státu, včetně hranic nebo tranzitních zón, a na odnětí právního postavení uprchlíka.

2. Tato směrnice se nevztahuje na případy žádostí o diplomatický nebo územní azyl podaných na zastupitelstvích členských států.

3. Pokud členské státy použijí nebo zavedou postup, podle kterého se žádosti o azyl posuzují jako žádosti na základě Ženevské úmluvy a zároveň jako žádosti o poskytnutí jiného druhu mezinárodní ochrany ve smyslu článku 15 směrnice Rady 2004/83/ES, použijí tuto směrnici b ěhem celého řízení.

4. Členské státy mohou dále rozhodnout, že se tato směrnice použije při rozhodování o žádostech o jakoukoli mezinárodní ochranu.

Článek 3A

Odpovědné orgány

1. Členské státy určí pro všechna řízení rozhodující orgán, který bude odpovědný za přiměřené posouzení žádostí v souladu s ustanoveními této směrnice, zejména čl. 7 odst. 2 a článkem 8.

   V souladu s čl. 4 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 343/2003 se žádostmi o azyl podanými v členském státě u orgánů jiného členského státu, které v tomto členském státě provádějí imigrační kontroly, zabývá členský stát, na jehož území byla žádost podána.

2. Členské státy však mohou stanovit, že v níže uvedených případech je příslušný jiný orgán, a to za účelem:

   a) zpracování žádostí, ve kterých se zvažuje předání žadatele o azyl do jiného státu podle pravidel o stanovení kritérií a mechanismů pro určení státu, který je odpovědný za posouzení žádosti o azyl, až do doby, kdy dojde k předání nebo kdy požádaný stát odmítne žadatele převzít;

   b) rozhodování o žádosti s přihlédnutím k vnitrostátním bezpečnostním předpisům za p ředpokladu, že před takovýmto rozhodnutím proběhne konzultace s rozhodujícím orgánem o tom, zda žadatel splňuje kritéria uprchlíka podle směrnice Rady 2004/83/ES;

c) provádění předběžného posouzení podle článku 33 za předpokladu, že tento orgán má přístup ke spisu žadatele týkajícímu se předchozí žádosti;

d) zpracování žádostí v rámci postupů stanovených v čl. 35 odst. 1;

e) zamítnutí povolení ke vstupu v rámci postupu stanoveného v čl. 35 odst. 2 až 5, jak je v těchto odstavcích stanoveno a s výhradou podmínek v nich uvedených;

f) zjištění, že žadatel o vstup do členského státu usiluje nebo do něj vstoupil z bezpečné třetí země podle článku 35A, jak je v tomto článku stanoveno a s výhradou podmínek v něm uvedených.

3. Členské státy zajistí, aby v případě určení orgánů podle odstavce 2 měli pracovníci těchto orgánů patřičné znalosti nebo aby jim bylo poskytnuto odpovídající školení, aby mohli při provádění této směrnice plnit své povinnosti.

Článek 4

Příznivější ustanovení

Členské státy mohou zavést nebo zachovat příznivější normy pro postupy přiznávání a odnímání právního postavení uprchlíka, jsou-li takovéto normy slučitelné s touto směrnicí.

KAPITOLA II

Základní zásady a záruky

Článek 5

Přístup k řízení

1. Členské státy mohou požadovat, aby žádosti o azyl byly podány osobně nebo na určeném míst ě.

2. Členské státy zajistí, aby každá dospělá osoba způsobilá k právním úkonům měla právo podat svým jménem žádost o azyl.

3. Členské státy mohou stanovit, že žádost může podat žadatel jménem závislých osob. V těchto případech členské státy zajistí, aby závislé dospělé osoby souhlasily s podáním žádosti jejich jménem, a pokud souhlas neudělí, aby mohly podat žádost vlastním jménem.

   Souhlas se vyžaduje v době, kdy se žádost podává, nebo nejpozději při osobním pohovoru se závislou dospělou osobou.

4. Členské státy mohou ve svých vnitrostátních právních předpisech stanovit

a) případy, kdy žádost podává svým jménem nezletilá osoba;

b) případy, kdy žádost nezletilé osoby bez doprovodu musí podat zástupce podle čl. 15 odst. 1 písm. a);

c) případy, kdy se podání žádosti o azyl považuje zároveň za podání žádosti o azyl pro v šechny svobodné nezletilé osoby.

5. Členské státy zajistí, aby orgány, na které se pravděpodobně obrátí osoba, která chce podat žádost o azyl, dokázaly takovéto osobě poradit, jak a kde může žádost podat, nebo mohou od těchto orgánů vyžadovat, aby žádosti postoupily příslušnému orgánu.

Článek 6

Právo na pobyt v členském státě až do posouzení žádosti

1. Žadatelé mohou v členském státě pobývat výlučně za účelem řízení do doby, než rozhodující orgán vydá rozhodnutí v souladu s řízeními prvního stupně stanovenými v kapitole III. Toto právo na pobyt neznamená nárok na povolení k pobytu.

2. Členské státy mohou učinit výjimku pouze tehdy, pokud v souladu s články 33 a 34 nebude následná žádost dále posuzována, nebo pokud osobu předají, případně vydají, podle závazků na základě evropského zatykače či z jiných důvodů jinému členskému státu, třetí zemi nebo mezinárodnímu trestnímu soudu či tribunálu.

Článek 7

Požadavky na posuzování žádostí

1. Aniž je dotčen čl. 23 odst. 4 písm. i), zajistí členské státy, aby žádosti o azyl nebyly zamítnuty nebo vyloučeny z posuzování pouze proto, že nebyly podány co nejdříve.

2. Členské státy zajistí, aby rozhodující orgán rozhodl o žádostech o azyl po přiměřeném posouzení. Za tímto účelem členské státy zajistí, aby

   a) žádosti byly posuzovány jednotlivě, objektivně a nestranně a aby stejně tak bylo o nich rozhodováno;

   b) byly z různých zdrojů získány přesné a aktuální informace, např. informace z úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), co se týče obecné situace v zemích p úvodu a případně v průjezdních zemích žadatelů o azyl, a aby tyto informace měli k dispozici pracovníci odpovědní za posuzování žádosti a vydávání rozhodnutí;

   c) pracovníci, kteří žádosti posuzují a rozhodují o nich, měli patřičné znalosti, co se týče p říslušných norem v oblasti azylového a uprchlického práva.

3. Orgány uvedené v kapitole V mají prostřednictvím rozhodujícího orgánu nebo žadatele či jiným způsobem zajištěn přístup k obecným informacím uvedeným v odst. 2 písm. b), které jsou nezbytné pro plnění jejich úkolů.

4. Členské státy mohou stanovit pravidla týkající se překladu dokumentů potřebných pro posuzování žádostí.

Článek 8

Požadavky na rozhodnutí rozhodujícího orgánu

1. Členské státy zajistí, aby rozhodnutí o žádostech o azyl byla sdělena písemně.

2. Členské státy rovněž zajistí, aby v případě zamítnutí žádosti byly v rozhodnutí písemně uvedeny věcné a právní důvody a sdělení o tom, jak se odvolat proti zamítavému rozhodnutí.

   Členské státy nemusí v rozhodnutí sdělovat důvody, proč nebylo přiznáno postavení uprchlíka, je-li žadateli přiznáno jiné postavení poskytující stejná práva a výhody na základě vnitrostátního práva a práva Společenství jako je postavení uprchlíka podle směrnice Rady 2004/83/ES. V těchto případech členské státy zajistí, aby ve spisu žadatele byly uvedeny d ůvody, proč mu nebylo přiznáno právní postavení uprchlíka, a na žadatelovu žádost mu zajistí přístup ke spisu.

   Členské státy rovněž nemusí písemně poskytnout informace o tom, jak se odvolat proti zamítavému rozhodnutí, pokud žadatel byl již dříve písemně nebo prostřednictvím elektronického média, k němuž má přístup, informován o tom, jak se proti rozhodnutí odvolat.

3. Pro účely čl. 5 odst. 3 mohou členské státy vydat jedno rozhodnutí, které se týká všech závislých osob, zakládá-li se žádost na stejných důvodech.

Článek 9

Záruky pro žadatele o azyl

1. Vzhledem k postupům stanoveným v kapitole III této směrnice zajistí členské státy, aby všichni žadatelé o azyl měli tyto záruky:

   a) Žadatelé musejí být informováni v jazyce, o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí, o průběhu řízení a o svých právech a povinnostech během řízení a možných d ůsledcích, pokud tyto povinnosti nesplní a nebudou s orgány spolupracovat. Musejí být informováni o časovém rámci a o možnostech, jak splnit povinnost předložit údaje uvedené v článku 4 směrnice Rady 2004/83/ES. Údaje musí být poskytnuty včas, aby žadatelé mohli využít práva zaručená touto směrnicí a splnit povinnosti uvedené v článku 9A;

   b) Žadatelům musí být k dispozici tlumočník, kdykoli je to nutné, aby mohli příslušným orgánům předložit svůj případ. Členské státy považují za nutné poskytnout tyto služby p řinejmenším tehdy, předvolá-li rozhodující orgán žadatele k pohovoru podle článků 10 a 11 a nelze-li bez tlumočníka zajistit přiměřenou komunikaci. V tomto případě a v ostatních případech, kdy příslušné orgány žadatele předvolají, jsou služby tlumočníka hrazeny z veřejných prostředků;

   c) Žadatelům nesmí být odepřena možnost spojit se s UNHCR nebo jinou organizací pracující jménem UNHCR na území členského státu na základě dohody s dotyčným členským státem;

   d) V přiměřené době musí být žadatelům oznámeno rozhodnutí rozhodujícího orgánu o jejich žádosti o azyl. Zastupuje-li žadatele právní zástupce nebo jiný poradce, mají členské státy možnost místo žadatele o azyl vyrozumět o rozhodnutí tohoto právního zástupce nebo poradce;

e) Žadatelé musejí být informováni o výsledku rozhodnutí rozhodujícího orgánu v jazyce, o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí, nezastupuje-li je nebo nepomáhá-li jim právní zástupce nebo jiný poradce a není-li k dispozici bezplatná právní pomoc. Poskytnuté informace zahrnují informace o tom, jak se lze proti zamítavému rozhodnutí v souladu s čl. 8 odst. 2 odvolat.

2. Vzhledem k postupům stanoveným v kapitole V členské státy zajistí, aby všichni žadatelé o azyl měli záruky, které jsou rovnocenné zárukám uvedeným v odst. 1 písm. b), c) a d).

Článek 9A

Povinnosti žadatelů o azyl

1. Členské státy mohou žadatelům o azyl uložit povinnost spolupracovat s příslušnými orgány, je-li to nezbytné pro zpracování žádosti.

2. Členské státy mohou zejména stanovit, že

   a) žadatelé o azyl jsou povinni hlásit se u příslušných orgánů nebo se dostavit osobně, a to neprodleně nebo k uvedenému datu;

   b) žadatelé o azyl musejí předat doklady, které vlastní a které jsou důležité pro posouzení žádosti, např. pasy, a

   c) žadatelé o azyl musejí informovat příslušné orgány o místu svého současného pobytu nebo adrese a informovat je co nejdříve o změně místa pobytu nebo adresy. Členské státy mohou stanovit, že žadatel musí přijímat sdělení na posledně uvedeném místě pobytu nebo adrese;

   d) příslušné orgány mohou prohledat žadatele a věci, které má u sebe;

   e) příslušné orgány mohou pořídit fotografii žadatele a

   f) příslušné orgány mohou zaznamenat ústní výpovědi žadatele za předpokladu, že byl o tom předem informován.

Článek 10

Osoby předvolané k osobnímu pohovoru

1. Dříve než rozhodující orgán vydá rozhodnutí, bude žadateli o azyl poskytnuta příležitost k osobnímu pohovoru o jeho žádosti o azyl s osobou, která je podle vnitrostátních právních p ředpisů příslušná k provádění takovéhoto pohovoru.

   Členské státy mohou rovněž poskytnout příležitost k osobnímu pohovoru každé dospělé závislé osobě podle čl. 5 odst. 3.

   Členské státy mohou ve vnitrostátních právních předpisech stanovit případy, kdy bude příle žitost k osobnímu pohovoru poskytnuta nezletilé osobě.

2. Osobní pohovor lze vynechat, pokud:

   a) je rozhodující orgán na základě dostupných důkazů schopen vydat kladné rozhodnutí nebo

   b) příslušný orgán již měl se žadatelem schůzku s cílem pomoci mu při podání žádosti a p ředložení potřebných informací k žádosti podle čl. 4 odst. 2 směrnice Rady 2004/83/ES; nebo

   c) na základě úplného posouzení informací, které žadatel poskytl, považuje rozhodující orgán žádost za neodůvodněnou v případech, na které se vztahují okolnosti uvedené v čl. 23 odst. 4 písm. a), c), g), h) a j).

3. Osobní pohovor lze rovněž vynechat, nelze-li ho přiměřeně provést, zejména zastává-li příslušný orgán názor, že žadatel není způsobilý k pohovoru nebo ho vzhledem k přetrvávající situaci, na níž žadatel nemá vliv, nemůže absolvovat. V případě pochybností si členské státy mohou vyžádat lékařské nebo psychologické potvrzení.

   Neposkytne-li členský stát příležitost k osobnímu pohovoru podle tohoto odstavce, případně také závislé osobě, je nutno vynasnažit se, aby žadatel nebo závislá osoba mohli předložit další údaje.

4. Neprovedení osobního pohovoru podle tohoto článku nebrání rozhodujícímu orgánu, aby o žádosti o azyl rozhodl.

5. Neprovedení osobního pohovoru podle odst. 2 písm. b) a c) a odstavce 3 nesmí rozhodnutí rozhodujícího orgánu nepříznivě ovlivnit.

6. Bez ohledu na čl. 20 odst. 1 mohou členské státy při rozhodování o žádosti o azyl vzít v úvahu skutečnost, že se žadatel nedostavil k osobnímu pohovoru, pokud k tomu neměl vážné důvody.

Článek 11

Požadavky na osobní pohovor

1. Osobní pohovor se zpravidla uskuteční v nepřítomnosti rodinných příslušníků, pokud rozhodující orgán nepovažuje jejich přítomnost za nezbytnou pro přiměřené posouzení.

2. Osobní pohovor se musí uskutečnit za podmínek, které přiměřeně zajistí zachování důvěrného charakteru.

3. Členské státy přijmou vhodná opatření, kterými zajistí, že se osobní pohovory uskutečňují za podmínek, které umožní žadatelům předložit v úplnosti důvody jejich žádosti. Za tímto účelem členské státy

   a) zajistí, aby osoba, která pohovor provádí, byla dostatečně způsobilá k tomu, aby mohla posoudit osobní nebo obecné okolnosti žádosti, včetně kulturního původu žadatele nebo jeho zranitelnosti, je-li to možné, a

   b) vyberou tlumočníka, který je schopen zajistit přiměřenou komunikaci mezi žadatelem a osobou, která pohovor vede. Komunikace nemusí nutně probíhat v jazyce, který žadatel o azyl upřednostňuje, existuje-li jiný jazyk, o němž lze důvodně předpokládat, že mu žadatel rozumí a je v něm schopen komunikovat.

4. Členské státy mohou stanovit pravidla týkající se přítomnosti třetích stran při osobním pohovoru.

5. Tento článek se použije rovněž na schůzky uvedené v čl. 10 odst. 2 písm. b).

Článek 12

Status zprávy o osobním pohovoru v řízení

1. Členské státy zajistí, aby o každém osobním pohovoru byla vyhotovena písemná zpráva, která obsahuje alespoň údaje týkající se žádosti, jak je žadatel předložil podle čl. 4 odst. 2 směrnice Rady 2004/83/ES.

2. Členské státy zajistí, aby žadatelé měli včas přístup ke zprávě o osobním pohovoru. Je-li p řístup možný teprve po vydání rozhodnutí rozhodujícího orgánu, členské státy zajistí, aby p řístup byl umožněn podle potřeby tak, aby bylo možno ve stanovené lhůtě připravit a podat opravný prostředek.

3. Členské státy mohou vyžadovat souhlas žadatele s obsahem zprávy o osobním pohovoru.

   Pokud žadatel odmítne obsah zprávy schválit, jsou důvody odmítnutí uvedeny ve spisu žadatele.

   Odmítne-li žadatel schválit obsah zprávy o osobním pohovoru, nebrání to rozhodujícímu orgánu, aby o jeho žádosti rozhodl.

4. Tento článek se použije rovněž na schůzky uvedené v čl. 10 odst. 2 písm. b).

Článek 13

Nárok na právní pomoc a zastoupení

1. Členské státy povolí žadatelům o azyl, aby se na své náklady mohli v záležitostech týkajících se jejich žádostí o azyl účinně poradit s právním zástupcem nebo jiným poradcem, který je podle vnitrostátních právních předpisů jako takový přípustný nebo povolený.

2. V případě zamítavého rozhodnutí rozhodujícího orgánu členské státy zajistí, aby s výhradou ustanovení odstavce 3 byla na žádost poskytnuta bezplatná právní pomoc nebo zastoupení.

3. Členské státy mohou ve svých vnitrostátních právních předpisech stanovit, že bezplatná právní pomoc nebo zastoupení bude poskytnuto:

   a) pouze pro řízení u soudu nebo tribunálu podle kapitoly V a ne pro následné opravné prostředky nebo přezkumy podle vnitrostátních právních předpisů, včetně nového projednání opravného prostředku po následném opravném prostředku nebo přezkumu, nebo

   b) pouze těm osobám, které nemají dostatečné prostředky, nebo

   c) pouze pro právní zástupce nebo jiné poradce, kteří jsou podle vnitrostátních právních p ředpisů výslovně určeni k tomu, aby žadatelům o azyl pomáhali nebo je zastupovali, nebo

   d) pouze, má-li opravný prostředek nebo přezkum naději na úspěch.

   Členské státy zajistí, aby právní pomoc nebo zastoupení podle písmena d) nebylo svévolně omezováno.

4. Členské státy mohou stanovit pravidla týkající se úpravy podávání a zpracování těchto žádostí.

5. Kromě toho členské státy mohou

a) pro poskytování bezplatné právní pomoci nebo zastoupení stanovit peněžní nebo časové lhůty za předpokladu, že tyto lhůty svévolně neomezují přístup k právní pomoci nebo zastoupení;

b) stanovit, že co se týče poplatků a jiných nákladů, nebude poskytnuto příznivější zacházení než je zacházení, které je v záležitostech týkajících se právní pomoci obecně poskytováno vlastním státním příslušníkům.

6. Členské státy mohou požadovat, aby jim žadatel zcela nebo částečně uhradil vynaložené výdaje, pokud se jeho finanční situace značně zlepšila nebo pokud rozhodnutí poskytnout tyto dávky bylo přijato na základě nepravdivých informací, které žadatel předložil.

Článek 14

Rozsah právní pomoci a zastoupení

1. Členské státy zajistí, aby právní zástupce nebo jiný poradce přípustný nebo povolený podle vnitrostátních právních předpisů, který v souladu s těmito předpisy žadateli o azyl pomáhá nebo ho zastupuje, měl přístup k informacím uvedeným ve spisu žadatele, které mohou posoudit orgány podle kapitoly V, jsou-li tyto informace důležité pro posouzení žádosti.

   Členské státy mohou učinit výjimku, pokud by poskytnutí těchto informací nebo zdrojů ohrozilo národní bezpečnost, bezpečnost organizací nebo osob poskytujících informace nebo bezpečnost osob, jichž se informace týkají, nebo pokud by byly ohroženy zájmy šetření v souvislosti s posuzováním žádostí o azyl příslušnými orgány členských států nebo mezinárodní vztahy členských států. V těchto případech musí mít přístup k dotyčným informacím nebo zdrojům orgány uvedené v kapitole V vyjma případy, kdy je přístup vyloučen z důvodu národní bezpečnosti.

2. Členské státy zajistí, aby právní zástupce nebo jiný poradce, který žadateli o azyl pomáhá nebo ho zastupuje, měl přístup do uzavřených oblastí, např. vazebních věznic nebo tranzitních zón, aby se mohl s žadatelem radit. Členské státy mohou v souladu s vnitrostátními právními p ředpisy omezit možnost navštívit žadatele v uzavřených oblastech jen tehdy, je-li to objektivně nutné kvůli bezpečnosti, veřejnému pořádku nebo správě této oblasti nebo k zajištění účinného posouzení žádosti za předpokladu, že tím není podstatně omezen nebo znemožněn přístup právního zástupce nebo jiného poradce.

3. Aniž je dotčen tento článek nebo čl. 15 odst. 1 písm. b), členské státy mohou stanovit pravidla týkající se přítomnosti právních zástupců nebo jiných poradců při všech pohovorech v rámci řízení.

4. Členské státy mohou stanovit, že žadatel si může přivést k osobnímu pohovoru právního zástupce nebo jiného poradce, který je podle vnitrostátních právních předpisů přípustný.

   Členské státy mohou vyžadovat, aby se žadatel zúčastnil osobního pohovoru, i když ho podle vnitrostátních právních předpisů zastupuje právní zástupce nebo poradce, a mohou požadovat, aby žadatel odpověděl na otázky osobně.

   Nepřítomnost právního zástupce nebo jiného poradce nebrání příslušnému orgánu v tom, aby se žadatelem provedl osobní pohovor.

Článek 15

Záruky pro nezletilé osoby bez doprovodu

1. Vzhledem ke všem postupům uvedeným v této směrnici a aniž jsou dotčeny články 10 a 12, členské státy:

   a) přijmou co nejdříve opatření, kterými zajistí, aby nezletilou osobu bez doprovodu zastupoval zástupce nebo jí byl ve věci posuzování žádosti nápomocen. Tímto zástupcem může být také zástupce uvedený v článku 19 směrnice Rady 2003/9/ES, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl;

   b) zajistí, aby zástupce mohl nezletilou osobu bez doprovodu informovat o významu a možných důsledcích osobního pohovoru a případně o tom, jak se má na osobní pohovor připravit. Členské státy zástupci umožní, aby se tohoto pohovoru zúčastnil a aby v rámci stanoveném osobou, která pohovor provádí, kladl otázky nebo činil připomínky.

   Členské táty mohou vyžadovat přítomnost nezletilých osob bez doprovodu u osobních pohovorů i tehdy, je-li přítomen zástupce.

2. Členské státy mohou upustit od jmenování zástupce, pokud nezletilá osoba bez doprovodu:

a) se vší pravděpodobností dosáhne dospělosti před rozhodnutím prvního stupně, nebo

b) může sama využít bezplatně právního zástupce nebo jiného poradce, který je podle vnitrostátních právních předpisů přípustný a který plní výše uvedené úkoly zástupce, nebo

c) je nebo byl/a ženatý/vdaná.

3. Členské státy mohou v souladu s právními a správními předpisy platnými v době přijetí této sm ěrnice rovněž upustit od jmenování zástupce, pokud je nezletilá osoba bez doprovodu starší 16 let, s výjimkou případů, kdy není schopna se bez zástupce svou žádostí zabývat.

4. Členské státy zajistí:

a) aby osobní pohovor k žádosti o azyl s nezletilou osobou bez doprovodu podle článk ů 10, 11 a 12 vedla osoba s potřebnými znalostmi o zvláštních potřebách nezletilých osob;

b) aby rozhodnutí rozhodujícího orgánu o žádosti nezletilé osoby bez doprovodu připravil pracovník s potřebnými znalostmi o zvláštních potřebách nezletilých osob.

5. Členské státy mohou v rámci posuzování žádosti o azyl použít k určení věku nezletilých osob bez doprovodu lékařské vyšetření.

Je-li použito lékařské vyšetření, členské státy zajistí, aby:

a) nezletilé osoby bez doprovodu byly informovány před posouzením žádosti o azyl a v jazyce, o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí, o možnosti určit věk pomocí lékařského vyšetření. To zahrnuje informaci o způsobu vyšetření a možných d ůsledcích výsledku lékařského vyšetření na posouzení žádosti o azyl, jakož i o důsledcích odmítnutí lékařského vyšetření nezletilou osobou;

b) nezletilé osoby bez doprovodu nebo jejich zástupci souhlasili s provedením vyšetření k ur čení věku dotyčné nezletilé osoby a

c) se rozhodnutí o zamítnutí žádosti o azyl nezletilé osoby bez doprovodu, která odmítla lékařské vyšetření podstoupit, nezakládalo výlučně na tomto odmítnutí.

Skutečnost, že nezletilá osoba bez doprovodu odmítla podstoupit lékařské vyšetření, nebrání rozhodujícímu orgánu rozhodnout o žádosti o azyl.

6. Při provádění tohoto článku členské státy zohlední především zájmy dítěte.

Článek 16

(zrušeno)

Článek 17

Vazba

1. Členské státy nedrží ve vazbě osobu pouze z toho důvodu, že se jedná o žadatele o azyl.

2. Je-li žadatel o azyl zadržován ve vazbě, členské státy zajistí, aby byl možný rychlý soudní p řezkum.

Článek 18

(zrušeno)

Článek 19

Postup v případě stažení žádosti

1. Pokud členské státy ve vnitrostátních právních předpisech předvídají možnost výslovného sta žení žádosti, zajistí v případě, že žadatel výslovně svoji žádost o azyl stáhne, aby rozhodující orgán rozhodl o zastavení posuzování žádosti nebo o zamítnutí žádosti.

2. Členské státy mohou rovněž stanovit, že rozhodující orgán může rozhodnout o zastavení posuzování žádosti, aniž by vydal rozhodnutí. V tomto případě členské státy zajistí, aby rozhodující orgán učinil ve spisu žadatele příslušnou poznámku.

Článek 20

Postup v případě konkludentního stažení žádosti nebo odstoupení od žádosti

1. Existuje-li důvod se domnívat, že žadatel o azyl konkludentně stáhl svoji žádost o azyl nebo od ní odstoupil, zajistí členské státy, aby rozhodující orgán rozhodl o zastavení posuzování žádosti nebo o zamítnutí žádosti na základě toho, že žadatel neprokázal nárok na právní postavení uprchlíka podle směrnice Rady 2004/83/ES.

   Členské státy mohou předpokládat, že žadatel konkludentně stáhl svou žádost o azyl nebo od ní odstoupil, zejména zjistí-li se, že:

   a) nereagoval na žádosti o poskytnutí údajů nezbytných pro posouzení žádosti podle článku 4 směrnice Rady 2004/83/ES nebo se nedostavil k osobnímu pohovoru stanoveném v článcích 10, 11 a 12, pokud žadatel v přiměřené lhůtě neprokáže, že tak učinil z důvodů, které nemohl ovlivnit;

   b) se skrývá nebo bez povolení opustil místo pobytu nebo místo, kde byl zadržován, aniž v přiměřené lhůtě kontaktoval příslušný orgán, nebo v přiměřené lhůtě nesplnil svou povinnost hlásit se u příslušného orgánu nebo jinou povinnost komunikovat.

   Za účelem provedení těchto ustanovení mohou členské státy stanovit lhůty nebo pokyny.

2. Členské státy zajistí, aby žadatel, který se opět ohlásí u příslušného úřadu poté, co bylo rozhodnuto zastavit posuzování jeho žádosti podle odstavce 1, mohl požádat, aby byl jeho p řípad znovu otevřen, pokud se jeho žádost neposuzuje podle článků 33 a 34.

Členské státy mohou stanovit lhůtu, po jejímž uplynutí nelze případ znovu otevřít.

Členské státy zajistí, že v tomto případě nebude osoba vyhoštěna v rozporu se zásadou nenavracení.

Členské státy mohou povolit, aby rozhodující orgán obnovil posuzování žádosti ve fázi, ve které bylo posuzování žádosti pozastaveno.

Článek 21

Role UNHCR

1. Členské státy UNHCR dovolí:

   a) přístup k žadatelům o azyl, včetně těch, kteří se nacházejí ve vazbě a v tranzitních zónách na letištích nebo v přístavech;

   b) přístup k informacím o jednotlivých žádostech o azyl, o průběhu řízení a vydaných rozhodnutích za předpokladu, že s tím žadatel o azyl souhlasí;

   c) v jakékoli fázi řízení při výkonu svých povinností dohledu podle článku 35 Ženevské úmluvy předkládat příslušným orgánům své názory ohledně jednotlivých žádostí o azyl.

2. Odstavec 1 se použije rovněž na organizaci, která pracuje na území členského státu jménem UNHCR na základě dohody s dotyčným státem.

Článek 22

Shromažďování údajů k jednotlivým žádostem

Za účelem posuzování jednotlivých žádostí členské státy:

a) údajným pronásledovatelům žadatele o azyl přímo nesdělí informace o jednotlivých žádostech o azyl nebo skutečnost, že byla podána žádost;

b) nebudou od údajných pronásledovatelů žadatele o azyl získávat údaje způsobem, z něhož by t ěmto pronásledovatelům bylo zřejmé, že dotyčný žadatel podal žádost o azyl, a který by ohrozil fyzickou integritu žadatele nebo na něm závislých osob, nebo svobodu či bezpečnost jeho rodinných příslušníků, kteří dosud žijí v zemi původu.

KAPITOLA III

Řízení prvního stupně

Oddíl I

Článek 23

Postup při posuzování žádostí

1. Členské státy zpracovávají žádosti o azyl v rámci postupu posuzování v souladu se základními zásadami a zárukami uvedenými v kapitole II.

2. Členské státy zajistí, aby toto řízení bylo dokončeno co nejdříve, aniž by tím bylo dotčeno přim ěřené a úplné posouzení.

   Členské státy zajistí, aby v případech, kdy není možno rozhodnutí vydat do šesti měsíců,

   a) byl dotyčný žadatel informován o prodlení nebo

   b) na svou žádost obdržel informace o časovém rámci, ve kterém lze očekávat rozhodnutí o jeho žádosti. Tyto informace nezakládají povinnost členského státu vůči dotyčnému žadateli vydat rozhodnutí v uvedeném časovém rámci.

3. Členské státy mohou upřednostnit nebo urychlit posuzování v souladu se základními zásadami a zárukami uvedenými v kapitole II, včetně případů, kdy žádost je pravděpodobně opodstatn ěná nebo má-li žadatel zvláštní potřeby.

4. Členské státy mohou dále stanovit, že postup posuzování v souladu se základními zásadami a zárukami uvedenými v kapitole II bude upřednostněn nebo urychlen, pokud:

a) žadatel při podávání žádosti a jejího zdůvodnění uvedl pouze záležitosti, které nejsou d ůležité nebo mají jen malý význam pro posouzení toho, zda splňuje předpoklady pro p řiznání právního postavení uprchlíka na základě směrnice Rady 2004/83/ES, nebo

b) žadatel zjevně nesplňuje požadavky pro přiznání právního postavení uprchlíka nebo postavení uprchlíka v členském státě podle směrnice Rady 2004/83/ES, nebo

c) žádost o azyl se považuje za neopodstatněnou:

- protože žadatel pochází z bezpečné země původu ve smyslu článků 30, 30A a 30B této směrnice, nebo

- se země, která není členským státem, považuje pro žadatele za bezpečnou třetí zemi, aniž je dotčen čl. 29 odst. 1, nebo

d) žadatel uvedl orgány v omyl tím, že předložil nepravdivé údaje nebo pozměněné doklady k prokázání své totožnosti nebo neposkytl důležité informace nebo doklady týkající se jeho totožnosti nebo státní příslušnosti, protože by mohly mít negativní dopad na rozhodnutí, nebo

e) žadatel podal další žádost o azyl, ve které uvedl jiné osobní údaje, nebo

f) žadatel neposkytl údaje, které by s dostatečnou jistotou umožnily určit jeho totožnost nebo státní příslušnost, nebo ve zlém úmyslu pravděpodobně zničil nebo se zbavil doklad ů o své totožnosti nebo cestovních dokladů, které by pomohly určit jeho totožnost nebo státní příslušnost, nebo

g) žadatel uvedl nesouvislé, protichůdné, nepravděpodobné nebo nedostatečné údaje, které jsou zjevně nepřesvědčivé, pokud jde o jeho tvrzení, že je vystaven pronásledování podle směrnice Rady 2004/83/ES, nebo

h) žadatel podal následnou žádost, která neobsahuje žádné nové důležité informace týkající se jeho zvláštních okolností nebo situace v jeho zemi původu, nebo

i) žadatel bez zjevného důvodu nepodal žádost dříve, i když k tomu měl příležitost, nebo

j) žadatel podává žádost pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon dřívějšího rozhodnutí nebo blízkého rozhodnutí, které by vedlo k jeho vyhoštění, nebo

k) žadatel bez zjevného důvodu nesplnil povinnosti uvedené v čl. 4 odst. 1 a 2 směrnice Rady 2004/83/ES nebo čl. 9A odst. 2 písm. a) a b) a čl. 20 odst. 1 téže směrnice, nebo

l) žadatel vstoupil na území členského státu nezákonně nebo zde nezákonně prodloužil svůj pobyt a bez zjevného důvodu se co nejdříve nedostavil k příslušným orgánům nebo nepodal žádost o azyl v situaci související s jeho vstupem, nebo

m) žadatel představuje hrozbu pro národní bezpečnost nebo veřejný pořádek členského státu, nebo podle vnitrostátních právních předpisů byl ze závažných důvodů týkajících se veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku vykonatelně vypovězen, nebo

n) žadatel odmítá splnit povinnost nechat si odebrat otisky prstů v souladu s příslušnými právními předpisy Společenství nebo vnitrostátními právními předpisy, nebo

o) žádost podala svobodná nezletilá osoba, na niž se vztahuje čl. 5 odst. 4 písm. c) poté, co byla na základě rozhodnutí zamítnuta žádost rodičů nebo rodiče odpovědného za nezletilou osobu a nebyly předloženy žádné nové údaje týkající se jejích zvláštních okolností nebo situace v zemi původu žadatele.

Článek 24

Zvláštní postupy

1. Odchylně od základních zásad a záruk uvedených v kapitole II mohou členské státy stanovit tyto zvláštní postupy:

   a) předběžné posouzení za účelem zpracování žádostí, které jsou posuzovány v rámci ustanovení uvedených v oddíle IV;

   b) postupy za účelem zpracování žádostí, které jsou posuzovány v rámci stanoveném v oddíle V.

2. Členské státy mohou rovněž stanovit odchylku od oddílu VI.

Oddíl II

Článek 25
Případy nepřípustných žádostí

1. Kromě případů, kdy se žádost neposuzuje podle ustanovení nařízení Rady 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států, nemusí členské státy posuzovat, zda žadatel splňuje předpoklady pro přiznání právního postavení uprchlíka podle směrnice Rady 2004/83/ES, považuje-li se žádost podle tohoto článku za nepřípustnou.

2. Členské státy mohou žádost o azyl považovat za nepřípustnou podle tohoto článku, pokud:

   a) právní postavení uprchlíka přiznal jiný členský stát;

   b) podle článku 26 se země, která není členským státem, považuje za první azylovou zemi žadatele;

   c) podle článku 27 se země, která není členským státem, pro žadatele považuje za bezpečnou třetí zemi;

d) žadatel může pobývat v dotyčném členském státě z jiného důvodu a v důsledku toho mu bylo přiznáno právní postavení, které právy a výhodami odpovídá právnímu postavení uprchlíka podle směrnice Rady 2004/83/ES;

e) žadatel může pobývat na území dotyčného členského státu z jiných důvodů, které ho chrání před navracením až do výsledku řízení o určení právního postavení podle písmena d);

f) žadatel po pravomocném rozhodnutí podal stejnou žádost*;*

g) osoba závislá na žadateli podá žádost poté, co v souladu s čl. 5 odst. 3 souhlasila, že její případ bude součástí žádosti podané jejím jménem, a pokud neexistují žádné skutečnosti týkající se situace této závislé osoby, které by odůvodňovaly samostatnou žádost.

Článek 26

Použití koncepce první azylové země

Zemi lze pro žadatele o azyl považovat za první azylovou zemi, pokud

a) žadatel byl v této zemi uznán za uprchlíka a může nadále požívat této ochrany, nebo

b) žadatel jinak požívá v této zemi dostatečné ochrany, včetně použití zásady nenavracení,

za předpokladu, že bude přijat zpět na území této země.

Při použití koncepce první azylové země na zvláštní podmínky žadatele o azyl mohou členské státy vzít v úvahu obsah čl. 27 odst. 1.

Článek 27

Koncepce bezpečné třetí země

1. Členské státy mohou použít koncepci bezpečné třetí země pouze tehdy, pokud se příslušné orgány přesvědčily, že s osobou žádající o azyl bude v této zemi zacházeno podle těchto zásad:

   a) není ohrožen život a svoboda z důvodu rasy, vyznání, národnosti, příslušnosti k určité společenské skupině nebo z důvodu politického přesvědčení, a

   b) je dodržována zásada nenavracení v souladu s Ženevskou úmluvou, a

   c) je dodržován zákaz vyhoštění, představuje-li to porušení práva na svobodu od mučení a krutého, nelidského nebo ponižujícího zacházení, jak je uvedeno v mezinárodním právu, a

   d) existuje možnost požádat o právní postavení uprchlíka a v případě jeho získání obdržet ochranu v souladu s Ženevskou úmluvou.

2. Použití koncepce bezpečné třetí země podléhá pravidlům stanoveným ve vnitrostátních právních předpisech, včetně:

   a) pravidel, která vyžadují, aby existovala vazba mezi osobou žádající o azyl a dotyčnou t řetí zemí, na jejímž základě by bylo odůvodněné, aby se tato osoba do dotyčné země odebrala;

b) pravidel týkajících se metodiky, pomocí níž se mohou příslušné orgány přesvědčit, že pro konkrétní zemi nebo konkrétního žadatele lze použít koncepci bezpečné třetí země. Tato metodika obsahuje pro určitého žadatele případ od případu posouzení bezpečnosti země nebo národní určení zemí, které se obecně považují za bezpečné;

c) pravidel v souladu s mezinárodním právem, která umožňují jednotlivě posoudit, zda doty čná třetí země je pro určitého žadatele bezpečná a zda poskytuje žadateli minimálně mo žnost napadnout použití koncepce bezpečné třetí země z důvodu, že by tam byl vystaven mučení, krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestu.

3. Při výkonu rozhodnutí, které se zakládá výlučně na tomto článku, členské státy:

a) žadatele náležitě vyrozumí a

b) vydají mu doklad, kterým informují orgány třetí země v jazyce dané země, že žádost nebyla v podstatě posouzena.

4. Pokud třetí země nepovolí dotyčnému žadateli o azyl vstup na své území, členské státy zajistí, aby mu byl poskytnut přístup k řízení v souladu se základními zásadami a zárukami uvedenými v kapitole II.

5. Členské státy pravidelně informují Komisi o zemích, na které se podle tohoto článku koncepce vztahuje.

Článek 28

(zrušeno)

Oddíl III

Článek 29
Případy neopodstatněných žádostí

1. Aniž jsou dotčeny články 19 a 20, mohou členské státy považovat žádost o azyl za neopodstatněnou pouze tehdy, pokud rozhodující orgán zjistil, že žadatel nesplňuje p ředpoklady pro přiznání právního postavení uprchlíka podle směrnice Rady 2004/83/ES.

2. V případech uvedených v čl. 23 odst. 4 písm. b) a v případech neopodstatněných žádostí o azyl, na které se vztahuje některá z okolností uvedených v čl. 23 odst. 4 písm. a) a c) až o), členské státy mohou považovat žádost za zjevně neopodstatněnou, je-li to stanoveno ve vnitrostátních právních předpisech.

Článek 30

Společný minimální seznam třetích zemí považovaných za bezpečné země původu

1. Rada může kvalifikovanou většinou na návrh Komise a po konzultaci Evropského parlamentu přijmout společný minimální seznam třetích zemí, které členské státy považují za bezpečné země původu podle přílohy II.

2. Rada může kvalifikovanou většinou na návrh Komise a po konzultaci Evropského parlamentu pozměnit společný minimální seznam v souladu s přílohou II tím, že na něj třetí země přidá nebo je z něj vyškrtne. Komise prověří žádost Rady nebo členského státu, aby předložila návrh na změnu společného minimálního seznamu.

3. Při vypracování návrhu podle odstavců 1 a 2 využije Komise informací členských států, vlastní informací a případně informací UNHCR, Rady Evropy nebo jiných významných mezinárodních organizací.

4. Požádá-li Rada Komisi, aby předložila návrh na vyškrtnutí třetí země ze společného minimálního seznamu, pozastavuje se s ohledem na tuto třetí zemi povinnost členských států podle čl. 30B odst. 2 požádat o podání návrhu, počínaje prvním dnem po rozhodnutí Rady.

5. Požádá-li členský stát Komisi, aby předložila Radě návrh na vyškrtnutí třetí země ze spole čného minimálního seznamu, uvědomí tento členský stát Radu písemně o žádosti, kterou Komisi předložil. Povinnost tohoto členského státu podle čl. 30B odst. 2 se s ohledem na tuto třetí zemi pozastavuje prvním dnem po oznámení žádosti Radě.

6. O pozastavení podle odstavců 4 a 5 je informován Evropský parlament.

7. Pozastavení podle odstavců 4 a 5 skončí po uplynutí tři měsíců, nepředloží-li Komise před uplynutím tohoto období návrh na vyškrtnutí třetí země ze společného minimálního seznamu. Pozastavení v každém případě končí, pokud Rada zamítne návrh Komise na vyškrtnutí třetí země ze seznamu.

8. Na žádost Rady předloží Komise Radě a Evropskému parlamentu zprávu o tom, zda je situace v zemi, která je uvedena na společném minimálním seznamu, nadále v souladu s p řílohou II. Při předkládání zprávy Radě a Evropskému parlamentu Komise případně předloží doporučení nebo návrhy, které považuje za vhodné.

Článek 30A

Národní určení třetích zemí za bezpečné země původu

1. Aniž je dotčen článek 30, členské státy mohou za účelem posuzování žádostí o azyl zachovat nebo vydat právní předpisy, které v souladu s přílohou II umožňují určit za bezpečné země p ůvodu i jiné třetí země než ty, které jsou uvedeny na společném minimálním seznamu. To může zahrnovat i určení části země za bezpečnou, splňuje-li podmínky uvedené v příloze II.

2. Odchylně od odstavce 1 mohou členské státy za účelem posuzování žádostí o azyl zachovat právní předpisy platné v době přijetí této směrnice, které umožňují určit za bezpečné země p ůvodu i jiné třetí země než ty, které jsou uvedeny na společném minimálním seznamu, jsou-li p řesvědčeny, že osoby v dotyčné třetí zemi nejsou obecně vystaveny:

   a) pronásledování, jak je vymezeno v článku 9 směrnice Rady 2004/83/ES, ani

   b) mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestu.

3. Členské státy mohou rovněž zachovat právní předpisy platné v době přijetí této směrnice, které umožňují určit za bezpečnou pouze část země, nebo určit zemi nebo část země za bezpečnou pro určitou skupinu osob v této zemi, jsou-li s ohledem na tuto část země nebo skupinu spln ěny podmínky odstavce 2.

4. Při posuzování, zda je určitá země bezpečnou zemí původu podle odstavců 2 a 3, zohlední členské státy právní situaci, uplatňování práva a obecnou politickou situaci v dotyčné třetí zemi.

5. Posouzení, zda je země v souladu s tímto článkem bezpečnou zemí původu, se zakládá na řadě zdrojů informací, zejména informací jiných členských států, UNHCR, Rady Evropy a jiných významných mezinárodních organizací.

6. Členské státy uvědomí Komisi o zemích, které jsou v souladu s tímto článkem určeny za bezpe čné země původu.

Článek 30B

Použití koncepce bezpečné země původu

1. Třetí zemi, která byla v souladu s článkem 30 nebo 30A určena za bezpečnou zemi původu, lze po jednotlivém posouzení žádosti považovat pro určitého žadatele o azyl za bezpečnou zemi p ůvodu pouze tehdy, pokud:

   a) žadatel má státní příslušnost této země nebo

   b) žadatel je osobou bez státní příslušnosti a dříve v této zemi běžně pobýval,

   a žadatel nepředložil žádné závažné důvody, aby tuto zemi nebylo možno v jeho konkrétní situaci považovat za bezpečnou a mohl tak být uznán za uprchlíka podle směrnice Rady 2004/83/ES.

2. V souladu s odstavcem 1 členské státy považují žádost o azyl za neopodstatněnou, je-li třetí země určena podle článku 30 za bezpečnou zemi.

3. Členské státy dále ve vnitrostátních právních předpisech stanoví pravidla a úpravy týkající se použití koncepce bezpečné země původu.

Článek 31

(zrušeno)

Oddíl IV

Článek 32

(zrušeno)

Článek 33
Případy následných žádostí

1. Pokud osoba, která v členském státě požádala o azyl, předloží další údaje nebo podá v témže členském státě následnou žádost, může členský stát posoudit další údaje nebo prvky následné žádosti v rámci posuzování předchozí žádosti nebo v rámci posuzování rozhodnutí, proti kterému byl podán opravný prostředek nebo u kterého se provádí přezkum, pokud v rámci tohoto posouzení mohou příslušné orgány vzít v úvahu a posoudit všechny prvky, na nichž se zakládají další údaje nebo následná žádost.

2. Navíc mohou členské státy použít zvláštní postup uvedený v odstavci 3, pokud osoba podá následnou žádost o azyl:

   a) poté, co byla podle článků 19 nebo 20 její předchozí žádost stažena;

   b) poté, co bylo vydáno rozhodnutí o předchozí žádosti. Členské státy mohou rovněž rozhodnout, že se tento postup použije až po vydání pravomocného rozhodnutí.

3. Následná žádost o azyl podléhá nejprve předběžnému posouzení, zda po stažení předchozí žádosti nebo po vydání rozhodnutí o žádosti podle odst. 2 písm. b) vznikly nebo byly žadatelem předloženy nové skutečnosti nebo zjištění vztahující se k posouzení, zda ho lze na základě směrnice Rady 2004/83/ES uznat za uprchlíka.

4. Pokud se po předběžném posouzení podle odstavce 3 zjistí nebo jsou žadatelem předloženy nové skutečnosti či zjištění, které významně zvyšují pravděpodobnost, že žadatele lze uznat podle směrnice Rady 2004/83/ES za uprchlíka, posuzuje se žádost dále podle kapitoly II.

5. V souladu s vnitrostátními právními předpisy mohou členské státy dále posoudit následnou žádost, existují-li jiné důvody, na jejichž základě je nutno řízení obnovit.

6. Členské státy mohou rozhodnout, že žádost bude dále posuzována pouze tehdy, pokud dotyčný žadatel nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést skutečnosti uvedené v odstavcích 3, 4 a 5, zejména při využití svého práva na účinný opravný prostředek podle článku 38.

7. Tento postup se může použít rovněž v případě závislé osoby, která podává žádost poté, co v souladu s čl. 5 odst. 3 souhlasila s tím, že její případ bude součástí žádosti podané jejím jménem. V tomto případě předběžné posouzení uvedené v odstavci 3 sestává z posouzení toho, zda s ohledem na situaci této závislé osoby existují skutečnosti, které samostatnou žádost odůvodňují.

Článek 33A

Členské státy mohou zachovat nebo přijmout postup stanovený v článku 33 v případě žádosti o azyl podané později žadatelem, který se úmyslně nebo z hrubé nedbalosti neuchýlil do přijímacího střediska nebo se ve stanovené době nedostavil k příslušným orgánům.

Článek 34

Procedurální pravidla

1. Členské státy zajistí, aby žadatelé o azyl, jejichž žádost podléhá předběžnému posouzení podle článku 33, měli záruky uvedené v čl. 9 odst. 1.

2. Členské státy mohou ve vnitrostátních právních předpisech stanovit pravidla pro předběžné posouzení podle článku 33. Tato pravidla mohou mimo jiné:

   a) dotyčného žadatele zavázat, aby uvedl skutečnosti a řádně doložené důkazy, které od úvodňují nové řízení;

   b) vyžadovat, aby dotyčný žadatel předložil nové informace v určité lhůtě poté, co je získal;

   c) povolit, aby bylo provedeno předběžné posouzení pouze na základě písemného podání bez osobního pohovoru.

   Tyto podmínky nesmí znamenat, že žadatelé o azyl nemají přístup k novému řízení, ani vést k ú činnému zrušení nebo výraznému omezení tohoto přístupu.

3. Členské státy zajistí, aby

   a) žadatel byl vhodným způsobem informován o výsledku předběžného posouzení a v p řípadě, že žádost nebude dále posuzována, o důvodech a o možnostech opravných prost ředků nebo přezkumu rozhodnutí;

   b) rozhodující orgán co nejdříve posoudil následnou žádost v souladu s kapitolou II, platí-li některá ze situací uvedených v čl. 33 odst. 2.

Oddíl V

Článek 35

Postupy na hranicích

1. Členské státy mohou v souladu se základními zásadami a zárukami uvedenými v kapitole II stanovit postupy, kterými se na hranicích nebo v tranzitních zónách členského státu rozhoduje o žádostech podaných na těchto místech.

2. Neexistují-li však postupy stanovené v odstavci 1, mohou členské státy s výhradou ustanovení tohoto článku a v souladu s právními a správními předpisy platnými v době přijetí směrnice zachovat postupy, které se odchylují od základních zásad a záruk uvedených v kapitole II a kterými se na hranicích nebo v tranzitních zónách rozhoduje o povolení vstupu na jejich území žadatelům o azyl, kteří na tato místa přicestovali a podali zde žádost o azyl.

3. Postupy uvedenými v odstavci 2 se zejména zajistí, že dotyčné osoby:

- mohou pobývat na hranici nebo v tranzitních zónách členského státu, aniž je dotčen článek 6, a

- musejí být neprodleně informovány o svých právech a povinnostech podle čl. 9 odst. 1 písm. a), a

- mohou případně využít služeb tlumočníka podle čl. 9 odst. 1 písm. b), a

- podle článků 10 až 12 je s nimi proveden pohovor předtím, než příslušný orgán v tomto řízení rozhodne o jejich žádosti o azyl, a toto rozhodnutí je učiněno osobami s patřičnými znalostmi příslušných norem platných v oblasti azylového a uprchlického práva, a

- podle čl. 13 odst. 1 mohou konzultovat právního zástupce nebo poradce, který je podle vnitrostátních právních předpisů jako takový přípustný nebo povolený, a

- v případě nezletilých osob bez doprovodu jim je určen zástupce podle čl. 15 odst. 1, pokud se neuplatňuje čl. 15 odst. 2 nebo 3.

V případě, že příslušný orgán odmítne povolit vstup, uvede věcné a právní důvody, proč se žádost o azyl považuje za neodůvodněnou nebo nepřípustnou.

4. Členské státy zajistí, aby rozhodnutí v rámci řízení podle odstavce 2 bylo vydáno v přiměřené lhůtě. Nebylo-li rozhodnutí vydáno ve lhůtě čtyř týdnů, bude žadateli o azyl povolen vstup na území členského státu, aby mohla být jeho žádost zpracována v souladu s ostatními ustanoveními této směrnice.

5. V případě zvláštního druhu příjezdu nebo příjezdu velkého počtu státních příslušníků třetí zem ě nebo osob bez státní příslušnosti, které podávají žádost o azyl na hranici nebo v tranzitní zón ě, kdy z praktického hlediska není možné použít ustanovení odstavce 1 nebo zvláštní postup stanovený v odstavcích 2 a 3, lze tyto postupy použít také tehdy, pokud jsou tito státní přísl u šníci třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti běžně ubytovány v blízkosti hranice nebo tranzitní zóny.

Oddíl VI

Článek 35A

1. Členské státy mohou stanovit, že posouzení žádosti o azyl a posouzení bezpečnosti žadatele v jeho zvláštní situaci podle kapitoly II nebude provedeno vůbec nebo nebude provedeno zcela, pokud příslušný orgán na základě faktů zjistil, že žadatel o azyl chce nezákonně vstoupit na jeho území nebo na něj vstoupil z bezpečné třetí země podle odstavce 2.

2. Pro účely odstavce 1 lze třetí zemi považovat za bezpečnou pouze tehdy, pokud:

   a) bez zeměpisných omezení ratifikovala Ženevskou úmluvu a dodržuje ji, a

   b) má zákonem stanovené azylové řízení, a

   c) ratifikovala Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod a dodržuje její ustanovení, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a

   d) podle odstavce 3 byla Radou určena za bezpečnou.

3. Rada přijme nebo pozmění kvalifikovanou většinou na návrh Komise a po konzultaci Evropského parlamentu společný seznam třetích zemí, které se pro účely odstavce 1 považují za bezpečné země.

4. Dotyčné členské státy ve vnitrostátních právních předpisech stanoví úpravy provádění ustanovení odstavce 1 a důsledky rozhodnutí podle těchto ustanovení podle zásady nenavracení na základě Ženevské úmluvy, včetně výjimek při uplatňování tohoto článku z humanitárních nebo politických důvodů či z důvodu mezinárodního veřejného práva.

5. Při výkonu rozhodnutí, které se zakládá výlučně na tomto článku, dotyčné členské státy:

   a) žadatele náležitě vyrozumí, a

   b) vydají mu doklad, kterým informují orgány třetí země v jazyce dané země, že žádost nebyla v podstatě posouzena.

6. Pokud bezpečná třetí země nepřijme dotyčného žadatele o azyl zpět, členské státy zajistí, aby mu byl poskytnut přístup k řízení v souladu se základními zásadami a zárukami uvedenými v kapitole II.

7. Členské státy, které určily třetí země jako bezpečné země v souladu s vnitrostátními právními p ředpisy platnými v době přijetí této směrnice a na základě kritérií uvedených v odst. 2 písm. a) až c), mohou na tyto třetí země uplatňovat odstavec 1, dokud Rada nepřijme společný seznam podle odstavce 3.

KAPITOLA IV

Postupy odnímání právního postavení uprchlíka

Článek 36

Odnětí právního postavení uprchlíka

Členské státy zajistí, aby bylo možné zahájit posouzení k odnětí právního postavení uprchlíka určité osobě, objeví-li se nové skutečnosti nebo zjištění naznačující, že existují důvody pro nové posouzení oprávněnosti právního postavení uprchlíka.

Článek 37

Procedurální pravidla

1. Členské státy zajistí, aby v případech, kdy příslušný orgán zvažuje podle článku 14 směrnice Rady 2004/83/ES odejmout státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti právní postavení uprchlíka, měla dotyčná osoba tyto záruky:

   a) být písemně informována o tom, že příslušný orgán v jejím případě znovu posuzuje oprávnění právního postavení uprchlíka, a o důvodech nového posuzování, a

   b) mít příležitost, aby při osobním pohovoru podle čl. 9 odst. 1 písm. b) a článků 10 až 12 nebo v písemném prohlášení uvedla důvody, proč by jí nemělo být právní postavení uprchlíka odňato.

Členské státy dále zajistí, aby v rámci tohoto řízení:

c) mohl příslušný orgán získat přesné a aktuální údaje z různých zdrojů, např. informace od úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), co se týče obecné situace, která panuje v zemích původu dotyčných osob, a

d) jsou-li shromažďovány informace k jednotlivému případu za účelem nového posouzení právního postavení uprchlíka, aby tyto informace nebyly získávány od pronásledovatelů způsobem, z něhož by těmto pronásledovatelům bylo zřejmé, že dotyčná osoba je uprchlíkem, jehož právní postavení se znovu posuzuje, a který by ohrozil fyzickou integritu žadatele nebo na něm závislých osob, nebo svobodu či bezpečnost jeho rodinných příslušníků, kteří dosud žijí v zemi původu.

2. Členské státy zajistí, aby rozhodnutí příslušného orgánu o odnětí právního postavení uprchlíka bylo sděleno písemně. V rozhodnutí jsou písemně uvedeny věcné a právní důvody a poučení o tom, jak se lze proti rozhodnutí odvolat.

3. Jakmile příslušný orgán vydal rozhodnutí o odnětí právního postavení uprchlíka, platí stejně čl. 13 odst. 2, čl. 14 odst. 1 a článek 21.

4. Odchylně od odstavců 1, 2 a 3 mohou členské státy rozhodnout, že právní postavení uprchlíka ze zákona zaniká v případě zastavení podle čl. 11 odst. 1 písm. a), b), c) a d) směrnice Rady 2004/83/ES, nebo pokud se uprchlík jednoznačně zřekl toho, aby byl uznáván za uprchlíka.

KAPITOLA V

Postupy odvolání

Článek 38

Právo na účinný opravný prostředek

1. Členské státy zajistí, aby žadatelé o azyl měli právo na účinný opravný prostředek u soudu nebo tribunálu proti:

   a) rozhodnutí o jejich žádosti o azyl, včetně rozhodnutí:

      i) považovat žádost za nepřípustnou podle čl. 25 odst. 2,

      ii) na hranici nebo v tranzitních zónách členského státu podle čl. 35 odst. 1,

      iii) neprovést posouzení podle článku 35A;

   b) zamítnutí nového posouzení žádosti po jejím zastavení podle článků 19 a 20;

   c) rozhodnutí podle článků 33 a 34 dále neposuzovat následnou žádost;

   d) rozhodnutí zamítnout vstup v rámci řízení podle čl. 35 odst. 2;

   e) rozhodnutí o odnětí právního postavení uprchlíka podle článku 37.

2. Členské státy stanoví lhůty a další nezbytná pravidla, aby mohl žadatel využít svého práva na ú činný opravný prostředek podle odstavce 1.

3. Členské státy v souladu se svými mezinárodními závazky případně stanoví pravidla, která se zabývají:

a) otázkou, zda opravný prostředek podle odstavce 1 má za následek to, že žadatel může nadále pobývat v dotyčném členském státě až do rozhodnutí o opravném prostředku, a

b) možností zákonného opravného prostředku nebo ochranných opatření, pokud opravný prostředek podle odstavce 1 nemá za následek to, že žadatel může pobývat v dotyčném členském státě až do rozhodnutí o opravném prostředku. Členské státy mohou stanovit rovněž opravný prostředek z úřední moci, a

c) důvody pro napadení rozhodnutí podle čl. 25 odst. 2 písm. c) v souladu s metodou použitou podle čl. 27 odst. 2 písm. b) a c).

4. Členské státy mohou stanovit lhůty, ve kterých má soud nebo tribunál podle odstavce 1 rozhodnutí rozhodujícího orgánu přezkoumat.

5. Bylo-li žadateli přiznáno právní postavení, které podle vnitrostátních právních předpisů a právních předpisů Společenství poskytuje stejná práva a výhody jako právní postavení uprchlíka podle směrnice Rady 2004/83/ES, lze se domnívat, že žadatel má k dispozici účinný opravný prostředek, pokud soud nebo tribunál rozhodne, že opravný prostředek podle odstavce 1 je nepřípustný nebo že úspěch je nepravděpodobný vzhledem k nedostatečnému zájmu ze strany žadatele pokračovat v řízení.

6. Členské státy mohou ve vnitrostátních právních předpisech stanovit rovněž podmínky, za nichž lze předpokládat, že žadatel konkludentně stáhl opravný prostředek podle odstavce 1 nebo od něj odstoupil, společně s pravidly pro následný postup.

Článek 39

(zrušeno)

Článek 40

(zrušeno)

KAPITOLA VI

Obecná a závěrečná ustanovení

Článek 40A

Touto směrnicí není dotčena možnost veřejných orgánů napadnout podle vnitrostátních právních p ředpisů správní nebo soudní rozhodnutí.

Článek 41

Důvěrnost

Členské státy zajistí, aby orgány, které jsou pověřeny prováděním této směrnice, byly vázány zásadou zachování důvěrnosti podle vnitrostátních právních předpisů ve vztahu k veškerým informacím, které získají v průběhu své práce.

Článek 42

Zpráva

Nejpozději dva roky ode dne uvedeného v článku 43 předloží Komise Evropskému parlamentu a Rad ě zprávu o uplatňování této směrnice v členských státech a případně navrhne nezbytné změny. Členské státy předají Komisi všechny informace, které jsou vhodné pro přípravu této zprávy. Po p ředložení této zprávy předkládá Komise Evropskému parlamentu a Radě nejméně jednou za dva roky zprávu o uplatňování této směrnice v členských státech.

Článek 43

Transpozice

Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto sm ěrnicí do [24 měsíců od přijetí této směrnice]. Co se týče článku 13, členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do [36 měsíců po přijetí této směrnice]. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato ustanovení přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou k provedení této směrnice.

Článek 43A

Přechod

Členské státy použijí právní a správní předpisy stanovené v článku 43 u žádostí o azyl podaných po dni [datum uvedené v článku 43] a u řízení k odnětí právního postavení uprchlíka zahájené po dni [datum uvedené v článku 43].

Článek 44

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 45

Určení

Tato směrnice je v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství určena členským stát ům.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda nebo předsedkyně

PŘÍLOHA A k PŘÍLOZE I

DEFINICE „ROZHODUJÍCÍHO ORGÁNU“

Dokud platí ustanovení čl. 17 odst. 1 Refugee Act z roku 1996 (ve znění pozdějších předpisů), může mít Irsko při uplatňování ustanovení této směrnice za to, že:

☒ „***rozhodujícím orgánem***“ stanoveným v čl. 2 písm. e) této směrnice se rozumí Office of the Refugee Applications Commissioner, pokud jde o posouzení toho, zda lze žadatele prohlásit za uprchlíka nebo ne, a

☒ „***rozhodnutí prvního stupně***“ stanovené v čl. 2 písm. e) této směrnice zahrnují doporučení Refugee Applications Commissioner, pokud jde o to, zda lze žadatele prohlásit za uprchlíka nebo ne.

Irsko uvědomí Evropskou komisi o případných změnách čl. 17 odst. 1 Refugee Act z roku 1996 (ve znění pozdějších předpisů).

PŘÍLOHA B k PŘÍLOZE I

Určení bezpečných zemí původu pro účely článku 30 a čl. 30a odst. 1

Země se považuje za bezpečnou zemi původu, pokud lze na základě tamější právní situace, uplat ňování práva v rámci demokratického systému a obecné politické situace prokázat, že zde obecně a trvale nedochází k pronásledování podle článku 9 směrnice Rady 2004/83/ES, k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestání, a k hrozbě z důvodu bezuzdného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

Při tomto posuzování se vezme v úvahu mimo jiné rozsah, v jakém je poskytována ochrana proti pronásledování nebo špatnému zacházení prostřednictvím:

a) příslušných právních a správních předpisů země a způsobu, jakým se uplatňují;

b) dodržování práv a svobod stanovených v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod nebo Mezinárodním paktu o občanských a politických právech nebo Úmluvě proti mučení, zejména práv, od niž se podle čl. 15 odst. 2 zmíněné evropské úmluvy nelze odchýlit**;**

c) dodržování zásady nenavracení podle Ženevské úmluvy;

d) systému účinných opravných prostředků v případě porušování těchto práv a svobod.

DEFINICE „ŽADATELE“ NEBO „ŽADATELE O AZYL“

Dokud platí ustanovení *„Ley 30/1992 de Régimen jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común“* ze dne 26. listopadu 1992 a *„Ley 29/1998 reguladora de la Jurisdicción Contencioso-Administrativa“* ze dne 13. července 1998, může Španělsko při provádění ustanovení této směrnice mít za to, že pro účely kapitoly V zahrnuje podle výše uvedených zákonů definice „žadatele” nebo „žadatele o azyl“ v čl. 2 písm. c) směrnice „odvolatele“.

Za účelem využití práva na účinný opravný prostředek podle kapitoly V má „odvolatel“ nárok na stejné záruky podle této směrnice jako „žadatel“ nebo „žadatel o azyl“.

Španělsko uvědomí Evropskou komisi o případných změnách výše uvedených zákonů.

PŘÍLOHA II

Návrh prohlášení pro zápis z jednání Rady

1. Prohlášení k článku 3

„**Rada** zastává názor, že členské státy, které používají ustanovení čl. 3 odst. 3 směrnice, mohou v případě pozastavení posuzování žádosti o azyl podle článku 17 směrnice Rady 2001/55/ES (o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími) rovněž pozastavit posuzování žádostí o jiný druh mezinárodní ochrany, zahrnutých v postupu uvedeném v čl. 3 odst. 3, dokud dané pozastavení nepomine.“

2. Prohlášení k článku 27

„Přijetím této směrnice a s přihlédnutím k různým právním a ústavním tradicím si je **Rada** vědoma, že práva jedinců jsou v členských státech chráněna podle různých správních, soudních a právních řádů.“

3. Prohlášení k článku 30

„**Rada** vyzývá Komisi, aby okamžitě po vstupu této směrnice v platnost předložila návrh umožňující Radě přijmout společný minimální seznam třetích zemí, jež členské státy budou pokládat za bezpečné země původu.“

4. Příloha II směrnice

„**Rada** zdůrazňuje svoji podporu zrušení trestu smrti, jak je vyjádřeno v protokolech č. 6 a 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Rada nicméně uznává, že neudělování a nevykonávání trestu smrti je významným krokem směrem ke zrušení trestu smrti, a vybízí země, aby tímto směrem dále postupovaly.“